

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI

KO SEVĪ IETVER ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI?

Ilgspējīgas attīstības mērķi aptver 17 darbības virzienus ar 169 apakšmērķiem:

1 NOVĒRSTA NABADZĪBA	visur izskaust nabadzību visās tās izpausmēs	7 ATJAUNOJAMĀ ENERĢĪJA	nodrošināt piekļuvi uzticamai, ilgtspējīgai un mūsdienīgai enerģijai par pieejamu cenu
2 NOVĒRSTS BADS	izskaust badu, panākt pārtikas drošību un uzlabotu uzturu, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību	8 LABS DARBS UN EKONOMIKAS IZAUGSME	veicināt nepārtrauktu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību un cilvēka cienīgu darbu
3 LABA VESELĪBA	nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem	9 INOVĀCIJAS UN INFRASTRUKTŪRA	veidot izturīgu un ilgtspējīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas
4 KVALITĀTĪVA IZGLĪTĪBA	nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas	10 MAZINĀTA NEVIENLĪDZĪBA	samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē
5 DZIMUMU LĪDZTIESĪBA	panākt dzimumu līdztiesību, sniegt vienlīdzīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm	11 ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTAS UN KOPIENAS	padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, elastīgas un ilgtspējīgas
6 TĪRS ŪDENS UN PIEMĒROTI SANITĀRIE APSTĀKĻI	nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību un ilgtspējīgu pārvaldību	12 ATBILDĪGS PATĒRIŅŠ	nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas modeļus

Kāpēc šobrīd ir svarīgi par to runāt?

2015. gadā pasaulē dzīvo ap 7 miljardiem cilvēku. Prognozes rāda, ka 2050. gadā pasaulē varētu būt jau 11 miljardi iedzīvotāju. Puse no pasaules iedzīvotājiem dzīvo pilsētās. Cilvēkiem ikdienā jāsaskaras ar ļoti dažādām komplicētām problēmām, tāpēc jau 2000. gadā 191 valstis, kas bija Apvienoto Nāciju Organizācijā, pieņēma 8 Tūkstošgades attīstības mērķus, lai fokusēti varētu strādāt ar problēmu risināšanu 15 gadu periodā.

2015. gada septembrī Ņujorkā notika ANO samits un, piedaloties jau 193 valstīm, pieņēma 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Kā vērtēt Ilgtspējīgas attīstības mērķus?

Ja ir izveidots skaidri saprotams priekšstats par to, kas ir lielākās problēmas, ar kurām pasaules iedzīvotājiem jāsaskaras, un ir izpratne par to kā uzlabot situāciju, mērķus ir daudz vieglāk sasniegt. Bet šai pieejai ir arī kritika, kura ir jāņem vērā mācoties un mācot par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Ilgtspējīgas attīstības mērķi tiek kritizēti par to, ka uzliek noteiktu izpratni par to, kā var mazināt nabadzību vai samazināt nevienlīdzību. Šī izpratne ietver sevī uzskatu, ka veicināt attīstību uz pasaules var tikai ar iekšzemes kopprodukta (IKP) pieauguma. Tāpat tiek kritizēts, ka Ilgtspējīgas attīstības mērķos nav saglabāts ilgtspējīgo pilsētu koncepts. Ņemot vērā intensīvos urbanizācijas procesus visā pasaulē, tas ir ļoti svarīgs aspekts.

veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi

saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību

aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi pārvaldīt mežus, apkarot pārtuksnešošanos un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu

veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību, ilgtspējīgu attīstību, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos

stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai

Šie mērķi arī noteiks globālo dienas kārtību nākamajiem 15 gadiem, un šo jauno mērķu kontekstā 2015. gads Eiropas Savienībā noteikts par Eiropas gadu attīstībai.

Informāciju sagatavoja:
LAURA BUŽINSKA, LU doktorante

